

[Hølge Larsen.]

lokale myndigheder, men jeg vil dog meget gerne fremhæve, at det er en misforståelse, at lokale myndigheder ikke var draget med ind i regeringens forslag; det var de i høj grad. Spørgsmålet er altså, om det kan gøres i endnu højere grad. Det vil vi gerne drøfte igennem og også gerne være med til at gennemføre, hvis det viser sig rigtigt; men jeg synes også, det skal fremhæves, at der navnlig i så lille et land som Danmark må være adgang for centrale myndigheders deltagelse i planlægning. Vi kan ikke på så lille et område have alt for forskellige retningslinjer i forskellige regioner. Det kan også være nødvendigt, at en central myndighed kan skære igennem eventuelle lokale særinteresser. Netop den samordning af de mange forskellige planlægningsopgaver, der er et så udtalt ønske om, forudsætter jo, at lokale hensyn bøjes ind under et helheds-syn.

For endelig at klargøre mit partis stilling helt udtømmende må jeg føje to ting til. For det første: skal vi overføre planlægningsbestemmelser i naturfredningsloven til den almindelige planlægning, så må det forudsætte, at fredningshensyn også tages i betragtning i en sådan planlægningslov, og at man respekterer den fredningsplanlægning, der er sket, fordi det er den første, men absolut nødvendige planlægning af sommerhusbebyggelse og friluftsområder, vi har haft. Og for det andet er det afgørende for os, at når planlægning sker i det fælles samfunds interesse som en generel rådighedsindskrænkning, må den være erstatningsfri. Hvor der sker en egentlig fredning, må den naturligvis ske mod erstatning som hidtil. Men der kan efter vor opfattelse ikke blive tale om at give erstatning for spekulationsgevinster, som formodes at gå tabt gennem planlægningen. Disse almene samfundshensyn kan det radikale venstre ikke fravige.

Til de aktuelle jordproblemer hører også en modvirken af grundprisstigningen. Vi kan ikke hindre, at grundpriserne stiger, når vi bliver flere om at dele det samme areal, men vi kan modvirke den grundprisstigning, der finder sted, og derved bidrage til, at byggeriet kan blive billigere.

Vi kan gå 3 veje. Vi kan søge at sprede erhvervs- og boligbyggeriet, og det er det, der bl. a. tilsigtes ved egnsudviklingen.

Vi kan smidiggøre byplanlovgivningen, så zoneinddelingen omkring bysamfundene kan revideres hyppigere og derved bedre tilpasses behovet for byggemodne arealer, et behov, som ikke altid let kan forudberegnes nøjagtigt, hvad vi har set eksempler på i de sidste års udvikling. Og endelig kan vi give kommunerne bedre muligheder for at føre en sådan jordpolitik, at de gennem et passende udbud af byggemodne grunde kan påvirke prisdannelsen. Det var tilsigtet med den kommunale forkøbsret, som faldt ved folkeafstemningen i foråret. Vi må nu finde andre veje at give kommunerne mulighed for at erhverve arealer, så at salget af byggemodne grunde i en kommune ikke skal ligge alene hos grundspekulanter. Det er en opgave, der skal løses, ikke mindst af hensyn til de unge, der skal købe disse grunde eller bo til leje i huse, der skal opføres på dem. Vi skylder de unge, at de kan få boliger, der ikke er unødigt fordyret igennem spekulation. Erfaringen viser jo, at hvor kommunerne har sikret sig arealer i tide, så de kan præge udbuddet af grunde, er det også muligt at holde grundspekulationen i skak og holde rimelige grundpriser. Derfor ønsker mit parti en udvidet adgang for kommunerne til at påvirke grundpriserne, og vi vil gerne medvirke til, at kommunerne også får adgang til at sælge grundene på jordrentevilkår, så køberne ikke skal præstere nogen købesum, men årligt forrente grundværdien. Jeg formoder, at en sådan udvidet bemyndigelse til kommunerne både med hensyn til at erhverve jord og at afhænde den på jordrentevilkår må tiltale oppositionspartierne, der så hyppigt taler den kommunale selvstændigheds sag. Hvad er vel bedre for det kommunale selvstyre end at kunne lede udviklingen inden for kommunen? Og det vil netop en udvidet adgang til at erhverve jordarealer medvirke til.

Ved siden af disse problemer er der jo et andet problem, som også optager befolkningen overordentlig stærkt, og som har forbindelse dermed, nemlig hele boligproblemet, forholdene på boligområdet, som ingen af os naturligvis vil hævde er tilfredsstillende. Vi har ingen statistik, der siger os, hvor stor bolignøden er, men vi ved, at den eksisterer, og at den er ganske betydelig, og vi ved også, at der findes et